

Soyabønne helsædsensilage, fermenteret uden syretilsætning

Beskrivelse af varen

Helsædsensilage af sojabønner høstes, når bønnerne er fyldte, men endnu ikke modne, hvilket er i september/oktober måned. Hele afgrøden høstes, idet nederste bælg bestemmer stubhøjden. Fermenteres efter høst. Vandindholdet i den fermenterede vare er meget højt, hvorfor energikoncentrationen bliver lav.

Bidrag til sædskiftet

Sojabønne kan dyrkes i Danmark viser de foreløbige erfaringer, men udbyttet er lavt (op til 20 hkg pr. ha.) og høsten ret sen (starten af oktober). Derfor skal marken holdes ren, så ukrudtet ikke tager overhånd i sensommeren og først på efteråret. Sojabønne sås sent, når jordtemperaturen er 8-10 grader, dvs. samme tid som man sår majs. Det giver mulighed for ukrudtsbekæmpelse om foråret inden såning, evt. også falsk såbed som et middel til at forebygge for meget frøukrudt i marken.

Erfaringerne med Soja er endnu begrænset, men der er formodentlig muligheder for at optimere dyrkningen gennem forskning, forsøg og sortsudvikling. Pga. den sene høst kan høst med ribbebord gøre høsten lidt mere sikker, men det høstede materialer har så en noget mindre fordøjelighed end frø som renvare. Til fodring af enmavede dyr, som kan sortere frøene fra, kan ribbehøstet sojabønne være en god måde at udnytte afgrøden på. Ved tørring og varmebehandling kan trypsin inhibitoreren nedbrydes, så foderet udnyttes bedre.

Vurdering af foderværdi / anvendelighed og betydning for sundhed/velfærd.

Fjerkræ og svin:

Træstofindholdet er højt. Energikoncentrationen er udmærket af ensilage at være. Smagbarheden kendes ikke, men formodes at være god. Da varen ikke er varmebehandlet kan den indeholde stoffer, der nedsætter nedbrydningen af proteinet med lavere tilvækst til følge.

Soyabønnerne kan ligeledes give anledning til blødt spæk. Men da slagtesvin ikke æder ret meget grovfoder, vurderes det ikke at være en reel risiko. Der er endnu ingen danske erfaringer med dette fodermiddel, hverken til svin eller fjerkræ. Fermenteringen synes ikke at have haft væsentlig indflydelse på råvarens næringsstofindhold, sammenlignet med en almindelig ensileret vare.

Problemer

Det høje vandindhold i varen vil udgøre et praktisk problem i forbindelse med udfodringen til fjerkræ, men ellers ingen kendte problemer med dette fodermiddel.

Kemisk indhold			Kulhydrater	
	Pct. af varen	Pct. af tørstof		Gram/kg tørstof
Tørstof	9,0		Stivelse	99
Råprotein	1,30	14,40	Sukker	14
Råfedt	0,61	6,80		
Råaske	0,78	8,70		
			Aminosyrer	
Træstof	2,46	27,30		Gram/kg tørstof
Stivelse	0,89	9,90	Lysin	5,8
Sukker	0,13	1,40	Methionin	1,90

			Threonin	4,3
			Cystin + cystein	1,30
Energi, svin			Mineraler	
EFOS, pct.	64,6			Gram/kg tørstof
EFOSi, pct.	43,7		Calcium, g	13,0
	Pr. kg vare	Pr. kg tørstof	Fosfor, g	2,9
FEsv	0,06	0,65	Magnesium, g	3,8
FEso	0,07	0,76	Kalium, g	11,0
			Natrium, g	0,2
Energi, fjerkræ			Svovl, g	1,6
	Pr. kg vare	Pr. kg tørstof	Mangan, mg	36,0
MJOE	0,97	10,77	Zink, mg	48,0
			Kobber, mg	8,0
			Jern, mg	180
Antal prøver analyseret		1		